

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
Sociālo zinātņu fakultāte
Socioloģijas katedra

Akadēmiskās studiju programmas

“SOCIOLOĢIJA”

pašnovērtējums

Programmas kods – 44313

Programmas direktors:
Dr.soc., asoc.prof. V. Meņšikovs

PROGRAMMA APSTIPRINĀTA
ar DU Senāta 2001.gada 24.septembra
lēmumu (protokols Nr. 10)

PAŠVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS
apstiprināts
DU SZF Domes sēdē

Protokols Nr.

Daugavpils
2005

1. Studiju programmas mērķi un uzdevumi. Izmaiņas, ja tādas ir

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas mērķis ir nodrošināt iespējas iegūt akadēmisko izglītību ar socioloģisku ievirzi.

Programmas uzdevumi ir:

- sagatavot akadēmiski izglītotos speciālistus Latvijas, īpaši - Latgales sociālās attīstības vajadzībām, kā arī sekmēt to konkurētspēju mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos un starptautiskajā darba tirgū;
- veidot studentos zinātnisku un humānu sabiedrības izpratni, attīstīt iemaņas teorētiski analizēt sociālos procesus;
- veidot studentos prasmes un iemaņas sociālo zināšanu praktiskai izmantošanai sociālo problēmu identificēšanā, analīzē un risināšanā;
- attīstīt studentu prasmes mūsdienu informācijas tehnoloģiju lietošanā;
- īstenot padziļinātu zināšanu apguvi socioloģijā, kas nodrošina iespēju veidot jaunas vai pilnveidot esošās darba prasmes un sagatavot studentus jaunrades, turpmākam zinātniskās pētniecības darbam nozarē.

Programma tiek realizēta trešo gadu un nekādu izmaiņu sakarā ar mērķi un uzdevumiem netika ieviestas.

2. Studiju programmas struktūra

2.1. Studiju programmas kvalitatīvās izmaiņas nevienā programmas sadaļā nebija ieviestas. Studiju kursu sadalījums atbilst valsts standartiem (Ministru kabineta noteikumiem).

2.2. Studiju kursu saturā izmaiņas nebija ieviestas.

3. Studiju programmas realizācija

3.1. Izmantotas visdažādākās studiju formas: lekcijas, semināri, individuālais darbs, komandas (grupu) darbi u.c. Saskārāmie ar tādu problēmu, ka daļa studentu nelabprāt izmanto individuālo darbu sakarā ar pieredzes trūkumu prast strādāt patstāvīgi ar literatūru, datorprogrammām utt. no skolas laikiem.

3.2 Attiecība starp kontaktstundām un studējošo patstāvīgo darbu. Studējošo patstāvīgais darbs sastāda apmēram 55% no kredītpunktiem.

3.3. Studiju plānā nekādas izmaiņas netika ieviestas.(skat. 1. pielikumu)

4. Ar studiju programmu saistītā pētnieciskā darbība

4.1. SZF docētāji veic zinātnisku un pētniecisku darbu, vada un piedalās Latvijas Zinātnes Padomes (LZP) grantos, starptautiskos pētījumu projektos, veic starptautisku organizāciju, Latvijas valsts pārvaldes iestāžu un dažādu organizāciju pasūtītus pētījumus.

Ar akadēmisko bakalaura studiju programmu “Socioloģija” saistīto pētījumu galvenie virzieni ir:

Finansu socioloģija: Dr. soc. V. Meņšikovs
Dr. oec. J. Baltgailis
Dr. oec. Ļ. Nikolajeva
Mag. oec. V. Boroņenko

Reģionālā attīstība,
pilsētas socioloģija: Dr. soc. V. Meņšikovs
Dr. phil. L. Gorbaceviča
Dr. soc. O. Peipiņa
Dr. oec. A. Nikolajevs
Dr. soc. V. Volkovs

Jauniešu izglītības
problēmas: Dr. soc. V. Meņšikovs
Dr. soc. O. Peipiņa
Mag. paed. I. Ostrovska
Mag. hist. D. Oļehnovičs

Projekti veikto pētījumu jomā:

Programmas nosaukums	Apakšprogramma	Programmas vadītājs un izpildītāji
ZINĀTNISKAIS PROJEKTS (Grants) № 03.0954 “Pilsētas socioloģiskās problēmas”	-	<u>Vadītājs:</u> Asoc. prof. V. Meņšikovs <u>Izpildītāji:</u> Mag. oec. V. Boroņenko Mag. paed. I. Ostrovska
ZINĀTNISKAIS PROJEKTS (LZP Grants) № 04.1232 „Laika vadīšana un organizācija uzņēmumā” vadīšana	-	<u>Vadītāja:</u> Doc. L. Gorbaceviča <u>Izpildītāji:</u> Mag. oec. V. Boroņenko Met. L. Paņina

<p>ZINĀTNISKAIS PROJEKTS (IZM Grants) № 05-21/2 „Reģionālās ekonomikas konkurētspējas paaugstināšana un aktīvā adaptācija globalizācijas apstākļos”</p>	-	<p><u>Vadītājs:</u> Doc. V.Voronovs</p>
<p>ZINĀTNISKAIS PROJEKTS (IZM Grants) № 05-21/01 „Augstākas izglītības kvalitātes sociāli ekonomiskie aspekti”</p>	-	<p><u>Vadītāja:</u> Doc. L.Gorbaceviča</p>
<p>Latvijas Hipotēku un zemes banka pasūtījumu projekts (Nr. 01-46/2004-135) „Bankas pakalpojumu pieejamība Daugavpils iedzīvotāju vidū”</p>	-	<p><u>Vadītājs:</u> Asoc. prof.V.Meņšikovs</p>
<p>(projekta Nr. D-2004/251) Daugavpils pilsētas attīstības stratēģija</p>	-	<p><u>Vadītājs:</u> Asoc. prof.V.Meņšikovs</p>
<p>„Līdzdalība projekta <i>Latgale kā robežsituāciju fenomens</i> īstenošanā, (LR IZM projekta Letonika apakšprojekts <i>Latgales multikultūralās situācijas izpēte (Reģ. nr. 01-46/2004 - 186</i>. Vadītāja – prof.Z.Ikere). Finansē – Latvijas Zinātņu akadēmija.</p>	-	<p><u>Izpildītājs:</u> Mag. hist. D. Oļehnovičs</p>
<p>Līdzdalība apakšprojekta <i>Ebreju teksts baltu un slāvu kultūras telpā</i> īstenošanā, (LZA, Reģ. nr. 05-21/4). Vadītāja – prof.Z.Ikere, doc.E.Vasiļjeva). Finansē – Latvijas Zinātņu akadēmija.</p>		<p><u>Izpildītājs:</u> Mag. hist. D. Oļehnovičs</p>

Visos realizējamajos projektos plaši tiek izmantoti socioloģiskie pētījumi, tāpēc var apgalvot, ka pastāv pētnieciskā un studiju darba mijiedarbība. 2004.gada 30.novembrī DU SZF tika veiksmīgi organizēta zinātniskā konference „Daugavpils XXI gadsimta sākumā”.

Šī gada 7.-8. aprīlī DU SZF organizēja starptautisko zinātnisko semināru „Augstākās izglītības stratēģija un perspektīvas Latvijā”.

- 4.2. Studējošo iesaistīšana pētnieciskajā darbā. DU Jauno zinātnieku rīkotajā konferencē ir izveidota Socioloģijas sekcija, kurā ar ziņojumiem var uzstāties Sociālo zinātņu fakultātes studenti no dažādām studiju programmām. 1.kursa, 2. un 3. kursa studenti topošie sociologi bija piesaistīti darbam Sociālo pētījumu institūtā. Socioloģijas katedrā ik gadu DU Jauno zinātnieku rīkotajā konferencē ietvaros tiek organizēts zinātņu nozares “Socioloģija” sekcijas darbs, kurā studenti ziņo par studiju darbos sasniegtajiem rezultātiem.

5. Vērtēšanas sistēma

- 5.1. Vērtējot akadēmiskās studiju programmas „Socioloģija“ apguvi, ievēro pamatprincipus, kuri ir norādīti “Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr. 481”.

1. Zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātība – atbilstoši izvirzītajiem programmu mērķiem un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts prasību kopums pozitīvai izglītības sasniegumu vērtēšanai.

2. Vērtējuma obligātuma princips – nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas obligātā satura apguvi.

3. Programmas apguves vērtēšanas pamatformas ir ieskaite vai eksāmens. Minimālais studiju kursa apjoms, lai organizētu eksāmenu, ir 2 kredītpunkti.

4. Eksāmenā programmas apguve tiek vērtēta 10 ballu skalā:

- ļoti augsts apguves līmenis (10 – “izcili”, 9 – “teicami”),
- augsts apguves līmenis (8 – “ļoti labi”, 7 – “labi”),
- vidējs apguves līmenis (6 – “gandrīz labi”, 5 – “viduvēji”, 4 – “gandrīz viduvēji”),
- zems apguves līmenis (3 – “vāji”, 2 – “ļoti vāji”, 1 – “ļoti, ļoti vāji”).

5. Ieskaitē studiju kursa apguves līmeņa un prakses sasniegumu vērtējums ir “ieskaitīts” vai “neieskaitīts”, vai arī vērtējums 10 ballu skalā.

6. Par katru studiju kursu, studiju darbu vai sasniegto prakses mērķi ieskaita kredītpunktus (KP), ja to apguves līmenis ir pozitīvs vai ir saņemts vērtējums “ieskaitīts”.

7. Studentu zināšanas saskaņā ar LR Izglītības un zinātnes ministra rīkojumu Nr. 208 (14.04.1998.) “Par studiju rezultātu vērtējumu vienotu uzskaiti” tiek vērtēts pēc 10 ballu sistēmas. Vērtējumu nosaka % no summārā maksimāli iegūstamo punktu skaita eksāmenā, ieskaites darbā, praktiskajos darbos, semināros, kolokvijos un kontroldarbos.

Akadēmisko bakalaura studiju programmas “Socioloģija” studentu zināšanas līmenis tiek novērtēts, izmantojot gan semestra laikā realizējamās patstāvīgā studiju darba kontroles formas – kolokvijus, kontroldarbus, testus, uzstāšanos semināros, praktisko darbu izpildi, ka arī sesiju laikā ar eksāmenu, ieskaišu un diferencēto ieskaišu palīdzību.

- 5.2. Novērtēšanas biežums tiek realizēts gan nepārtraukti, gan arī novērtēšana tiek izdarīta semestra beigās. Jāatzīmē, ka tas ir atkarīgs arī no katra pasniedzēja darba specifikas un individuālās pieejas darbam ar studējošo zināšanu novērtēšanu.

6. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidē

- 6.1. Studējošo aptauju rezultāti un analīze. Otrā studiju gada nogalē tika veikta aptauja (skat. anketu 2. pielikumā). Visi aptaujas rezultāti tika apkopoti. (skat. 3. pielikumā)

Aptaujas galvenie rezultāti:

- studiju kursu piedāvājuma svarīgums, kā arī pasniegšanas līmenis ir vērtēti diezgan augsti. Vidēji studiju kursu svarīguma vērtējums ir šāds:

I kurss – 4,11%
II kurss – 3,76%
III kurss – 3,87%

Pasniegšanas līmeņa vērtējums pēc 5 ballu vērtēšanas skalas ir sekojošs:

I.kurss – 3.99%
II kurss – 3.67%
III kurss – 3,70%

- Vissvarīgākie studiju kursi pēc studējošo viedokļa ir sekojoši:

I kurss:

- Mūsdienu informācijas tehnoloģijas socioloģijā – 5.00%;
- Informatika – 4.89%;
- Ievads socioloģisko pētījumu metodēs un organizācijā – 4.67%;
- Zinātniskā darba pamati – 4.67%;
- Ievads specialitātē un Latvijas socioloģijas virzienos – 4.67%;
- Ievads socioloģijā – 4.67%

II kurss:

- Svešvaloda – 4.71%
- Kvalitatīvās socioloģisko pētījumu metodes – 4.50%
- Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes – 4.36%

III kurss:

- Saskarsmes psiholoģija – 4,54%
- Sociālā stratifikācija – 4.46%
- Sociālā psiholoģija – 4.38%

- Visaugstāk vērtētie studiju kursi pēc pasniegšanas līmeņa:

I kurss:

- Matemātiskās metodes socioloģijā – 4.67%;
- Filozofijas pamati – 4.67%;
- Reliģiju vēsture – 4.60%;

II kurss:

- Kvalitatīvās socioloģisko pētījumu metodes – 4.43%;
- Mikrosocioloģijas teorijas – 4.21%
- Mazo grupu pētījumi – 4.21%;

III kurss:

- Nacionālisms, identitāte un sabiedrība – 4.18%;
- Sociālā psiholoģija – 4.15%;
- Izglītības socioloģija – 4.15%

- Mazāk svarīgie studiju kursi pēc studējošo domām ir:

I kurss:

- Loģika – 3.22%;
- Latvijas kultūras vēsture – 3.00%;

II kurss:

- Reliģiju socioloģija – 3.14%;
- Maksa Vēbera socioloģija – 2.29%

III kurss:

- Cilvēkkapitāls un tā efektivitāte – 3.38%;
- Feminisms un dzimtes pētījumi Latvijā – 2.82%

- Zemāk vērtētie studiju kursi pēc pasniegšanas līmeņa ir:

I kurss:

- Ievads specialitātē un Latvijas socioloģijas virzienos – 3.33%;
- Informātika – 2.67%;
- Mūsdienu informācijas tehnoloģijas socioloģijā – 2.56%

II kurss:

- Maksa Vēbera socioloģija – 3.00%;
- Ekonomika – 2.93%;
- Mārketinga pamati – 2.92%

III kurss:

- Darba tiesības – 3.31%;
- Sociālā stratifikācija – 3.15%;
- Sociālo devianču socioloģija – 3.08%

Pārsvarā studenti ir apmierināti ar studiju kursu apjomu un neprasa izmaiņas. Tomēr relatīvi biežāk studenti vēlas kursa apjoma paplašināšanu tādos priekšmetos kā:

I kurss:

- mūsdienu informācijas tehnoloģijas socioloģijā („+” 100%);
- informātika („+” 67%)
- svešvalodas („+” 67%)

Kā redzams, tam cēlonis ir nepietiekama apguve šajos virzienos (datortehnika un sociālās zinības) skolās.

II kurss:

- Svešvaloda („+” 88%);
- Ievads psiholoģijā („+” 31%)
- Kvantitatīvās socioloģisko pētījumu metodes („+” 25%)
- Vadības socioloģija („+” 25%)

III kurss:

- Sociālā psiholoģija („+” 43%);
- Mazo grupu pētījumi („+” 29%)
- Personības teorijas psiholoģijā („+” 29%)

Relatīvi studējošie vēlas kursa apjomu samazināt sekojošos priekšmetos:

I kurss

- Pasaules kultūras vēsture („-” 40%);
- Latvijas kultūras vēsture („-” 29%);

II kurss

- Klasiskās socioloģijas teorijas („-” 56%);
- Ekonomika („-” 56%);

III kurss

- Politikas socioloģija („-” 50%);
- Elitisma socioloģija („-” 40%);

Būtiskākie rezultāti, kas tika gūti no citiem aptaujas jautājumiem ir:

1. Visus studējošos apmierina izvēlētā studiju programma kopumā, t.sk. „pilnīgi apmierina” + „pamatā apmierina” – 56%;
2. 74% studējošie apmierinoši vērtēja sadarbību ar mācībspēkiem;
3. 82% studējošie apmierinoši vērtēja studiju programmas realizēšanu kopumā;
4. 46% studējošie apgalvoja, ka studiju programmas nodrošinājums ar vieslektoriem ir pietiekams;
5. Visi studējošie studiju procesā izmanto datortehniku (95% - „bieži”) un 98% - izmanto Internetu.

Diemžēl tikai 28% studējošo apgalvoja, ka studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un metodisko materiālu ir pietiekams (72% - „nepietiekams”).

- 6.2. Studiju programma ir jauna un pirmais izlaidums būs tikai 2005./06. st.g., tāpēc par programmas absolventu nodarbinātību un darba kvalitāti ziņot nav iespējams. Šīs ziņas, programmas kvalitātes celšanai, mēs varēsim izmantot, novērtējot nākošos studiju gadus.

7. Studiju programmas akadēmiskais, vispārējais personāls

- 7.1. Akadēmisko bakalaura studiju programmas “Socioloģija” teorētiskos un praktiskos kursus nodrošina 25 mācībspēki, kuru saraksts attēlots 7.1. tabulā.

7.1. tabula

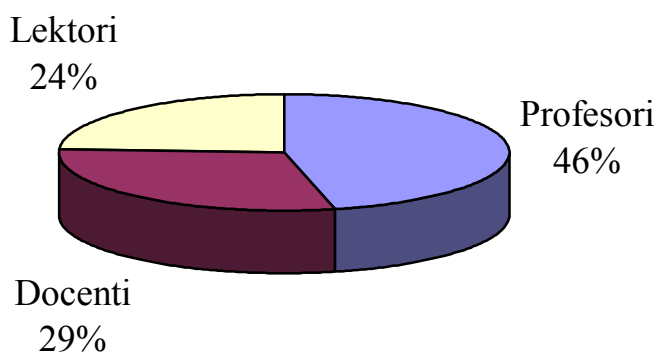
Studiju programmas realizēšanā iesaistītie mācībspēki

Nr. p.k.	Vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds, amats, iestāde
1.	Vladimirs Meņšikovs	Dr.soc, asoc.prof. (DU SZF Socioloģijas katedra)
2.	Olga Peipiņa	Dr. soc., asoc. prof.(DU SZF Socioloģijas katedra)
3.	Lilija Gorbaceviča	Dr. phil., docente (DU SZF Socioloģijas katedra)
4.	Feliciāna Rajevska	Dr. polit., asoc.prof. (LU SZF Politoloģijas nodaļa)
5.	Juris Saulītis	Dr.oec., prof. (DU SZF Ekonomikas katedra)
6.	Andrejs Nikolajevs	Dr.oec., asoc.prof. (DU SZF Ekonomikas katedra)
7.	Ļubova Nikolajeva	Dr. oec., docente (DU SZF Ekonomikas katedra)
8.	Boriss Volkovičs	Maģ. Vēst., lektors (DU SZF Socioloģijas katedra)
9.	Viesturs Stūrainis	Maģ. oec., lektors (DU SZF Socioloģijas katedra)
10.	Dmitrijs Oļehnovičs	Maģ.oec., lektors (DU SZF Socioloģijas katedra)
11.	Inta Ostrovska	Maģ. paed., lektore (DU SZF)
12.	Viktors Voronovs	Dr. phil., docents (DU SZF Socioloģijas katedra)
13.	Vera Boroņenko	Maģ. oec., izglītības metodiķe (DU SZF Socioloģijas katedra)
14.	Aleksejs Vorobjovs	Dr.hab.ped., dr.hab.psih., prof., (DU PPF Psiholoģijas katedra)
15.	Aleksandrs Ivanovs	Dr. hist., asoc. prof.(DU HF Vēstures katedra)
16.	Valērijs Dombrovskis	Dr. psych., docents (DU Psiholoģijas katedra)
17.	Staņislavs Rabša	Dr. fiz., docents (DU DMF Fizikas katedra)
18.	Maija Burima	Dr. filol., docente (DU HF Latviešu valodas un literatūras katedra)
19.	Irēna Saleniece	Dr. hist., asoc. prof. (DU HF Vēstures katedra)
20.	Vladislavs Volkovs	Dr. soc., asoc. prof. (DU SZF Socioloģijas katedra)
21.	Svetlana Ignatjeva	Dr. fiz., docente (DU Informātikas katedra)

22.	Jeļena Semeņeca	Maģ. Filol., lektore (DU HF Angļu valodas katedra)
23.	Vitālijs Šalda	Dr. hab.vēst., prof. (DU HF Vēstures katedra)
24.	Fjodors Fjodorovs	Dr.hab.filol., prof. (DU HF Krievu un aizrobežu literatūras katedra)
25.	Jānis Radionovs	Maģ.oec., lektors (Zemes Grāmatas Daugavpils nodaļa)

7.1.zīmējums

Akadēmisko bakalaura studiju programmā “Socioloģija” strādājošo mācībspēku akadēmiskais sastāvs

- 7.2. Akadēmiskā personāla kvalifikācijas atbilstība Augstskolu likuma prasībām. Akadēmiskais personāls, kas nodrošina akadēmisko programmu „Socioloģijā” atbilst Augstskolu likuma prasībām un turpina paaugstināt savu kvalifikāciju. (skat. 4.pielikumu)
- 7.3. Nepietiekama ir pamatdarbā strādājošo mācībspēku zinātniskā aktivitāte, pirmām kārtām, piedalīšanas projektu īstenošanā, kas ir finansēti no Latvijas Zinātņu padomes un ES strukturālajiem fondiem. Ne visiem mācībspēkiem ir nopietnas zinātniskas publikācijas, kas ir iekļautas LZP atzītajos zinātniskajos izdevumos.

8. Finansēšanas avoti, programmas materiālais nodrošinājums

- 8.1. Studiju programmas finansēšana. Pārsvārā programma tiek realizēta no budžeta līdzekļiem (no 55 pieņemtiem studentiem 43 studēja no budžetā piešķirtajiem līdzekļiem).
- 8.2. Akadēmiskās studiju programmas “Socioloģija” realizēšanai tiek izmantota DU materiāli, tehniskā bāze. Studentiem, topošajiem sociologiem ir iespēja

izmantot jebkurām studiju formām (individuālajam darbam) labi aprīkotas auditorijas un laboratorijas, kā arī bibliotēkas un lasītavas.

Divas datorklases un Sociālo pētījumu institūts ir aprīkotas ar jaunām datortehnikām, kurās, savukārt, ir instalētas SPSS programmas.

Studiju process pietiekamā daudzumā ir nodrošināts ar:

- kserokopēšanas tehniku (3 kserokopēšanas aparāti);
- vizuālās prezentācijas tehniku (6 OHP-projektori jeb kodoskopi, 3 multimēdiu videoprojektors);
- videofilmēšanas aparatūru, audiotehniku;
- datortehniku.

Studentiem un mācībspēkiem pieejams pastāvīgs *Internet* un lokālā DU tīkla *Intranet* pieslēgums, kā arī iespēja izmantot e-pastu.

- 8.3. Studiju gada laikā, izmantojot valsts budžeta līdzekļus un līdzekļus no pašienēmumiem, ir iegādāta zinātniskā literatūra un periodiskie izdevumi sociologiem, kura summa sastāda vairāk kā Ls 1000.

9. Ārējie sakari

- 9.1. Ir uzsākta vai turpināta sadarbība ar tādiem potenciāliem darba devējiem topošajiem sociologiem kā Internet portāls www.politika.lv (Vera Boroņenko), Unibanka (Inta Ostrovska, Vladimirs Meņšikovs), Hansabanka (Vladimirs Meņšikovs, Vera Boroņenko), Daugavpils Pilsētas dome un Daugavpils Rajona padome, Latgales Attīstības Aģentūra u.c.
- 9.2. Tika turpināta sadarbība ar LU SZF līdzīgu akadēmisku programmu „Socioloģijā” un sadarbība ar Toruņas Universitātes Socioloģijas fakultāti (prof. Kšištofs Pjontek) un citām ārzemju augstskolām (Zviedrija, Krievija, Baltkrievija u.c.). Lekcijas 2004./2005. studiju gadā SZF studentiem, tai skaitā topošajiem sociologiem lasīja arī profesors no Polijas Woicēhs Kosiedowskis
- 9.3. Visi topošie socioloģi 2004./2005. studiju gadā noklausījās Dienvidstokholmas Universitātes (Zviedrija) asoc. prof., Dr.polit.zin. Yonhyok Choe lekciju kursu „European Integration: New Challenges and Prospects”

DU Sociālo zinātņu fakultāte atbalsta domu par turpmāku sadarbību ar asoc. prof. Yonhyok Choe, kā arī ar citiem ārzemju vieslektoriem no Polijas, Norvēģijas u.c.

- 9.4. Izveidota žurnālam „Sociālo zinātņu vēstnesis” starptautiskā redakcijā un izdots žurnāla pirmais numurs, kur publicēti raksti par tēmu „Drošība un tautas attīstība” tai skaitā sociologu raksti no Lietuvas, Polijas, Krievijas.